

එස්පීපී, පීපා සහ අන්තර්ජාල නිදහස

SOPA, PIPA and the freedom of the Internet

2012 ජනවාරි 19

එක්සත් ජනපද කොන්ග්‍රසය විසින් දැන් සලකා බලමින් සිටින අන්තර්ජාල වාරන පනත් දෙකට එහෙතු පෙන්සම්වලට බදාදා දිනය තුළ මිලයන සංඛ්‍යාත ජනය අන්තර්ජාලය ඔස්සේ සිය අත්සන් තැබූහි. මෙම පෙන්සම් ක්‍රියාත්මක වූයේ දහස් සංඛ්‍යාත වෙබ් අඩවි විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාරී වශයෙන් වන අතර විකිපීධියා සහ රෙඩිට ඇතුළු සමහර වෙබ් අඩවි තම විරෝධය පල කරනු වස් එදින වසා දමා තිබුණි.

මෙම විරෝධතා එල්ල කෙරුණේ එක්සත් ජනපද නියෝගීත මත්තුන සහාව තුළ සහ සෙනෙට් සහාව තුළ පිළිවෙළින් සම්මත කිරීමට නියමිත අන්තර්ජාල ලිපි ලේඛන සෞරක්ම කිරීම නැවත්වීමේ පනත (SOPA -සෞපා) ව හා බුද්ධිමය දේපොල ආරක්ෂා කිරීමේ පනත (PIPA - පිපා) ව එරෙහිවයි.

මෙම පියවරයන්හි ක්ෂේත්‍රය ඉලක්කය බුද්ධිමය දේපොල නීති උල්ලාසනය කරන්නන් විය හැකි අතර මෙයට දැඩි ලෙස පිටු බලය ලබා දෙනුයේ විතුපට සහ සංගිත නිශ්පාදකයන්ය. කෙසේ තමුදු, මෙම නීති පිටුපස ඇති වඩාත් මූලික ගාමකය වන්නේ අන්තර්ජාලය පාලනය කිරීම සඳහා එක්සත් ජනපදයට ඇති බලය සැලකිය යුතු තරමින් ප්‍රසාරනය කිරීමට අවශ්‍ය ව්‍යාජ නීතිමය සහ තාක්ෂණික යාන්ත්‍රනයක් නිර්මානය කර ගැනීමට එක්සත් ජනපද පාලක පනතියට ඇති උවමනාවයි.

එවායේ අවසන් රුපාකාරය කුමක්ද යන්න ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු නිරනය වීමට තියුමිත තමුන් සෞපා සහ පිපා පනත් දෙකෙන්ම සමස්ත අන්තර්ජාල ක්ෂේත්‍රයට ම පිවිසීම මූලමතින්ම වසා දැමිය හැකි උසාව් නියෝගයන් වෙබ් අඩවිවලට තිකුත් කිරීමේ බලය එක්සත් ජනපද නීතිපතිව පැවරේ. සෙවුම් යන්තු සහ අනෙක් වෙබ් අඩවි, ප්‍රශ්නයට බදුන්වන වෙබ් අඩවිවලට ඇති සබඳතා මූලමතින්ම තවතා දැමීම ආවශ්‍යක කෙරෙන අතර පේපැල් වැනි ආයතන ප්‍රශ්නයට බදුන්වන වෙබ් අඩවිවලට කෙරෙන මූල්‍ය සැපයුම් කපා දැමිය යුතුය. වැරදිවලට හසුවන වෙබ් අඩවිවලට අහියාවන ඉදිරිපත් කිරීමේ කිසිම ඉඩකඩක් නොමැති අතර එහි අර්ථය වන්නේ එවාට කවර හෝ ඉදිරි ක්‍රියා දාමයකට ඉඩ නොදී නිදහස් හාපනයේ මූලික අයිතිය උදුරා ගැනෙන බවයි.

එවායේ වත්මන් රුපාකාරයෙන්, පනත්වලට විරැදුද්ව සැලකියුතු තරමි සංගත අවශ්‍යතා බලමුළු ගැන්වී ඇත. මෙම සංගතයන් අතර ගැන්ල්, ගේස්බුක් සහ විවිටර වැනි බිජියන බොලර් තාක්ෂණික සංගතයන් ද පවතී.

කොන්ග්‍රසයට ලියන ලද ලිපියක් මගින්, "පනත් මගින් ප්‍රකාශිත අරමුණුවලට, එනම් 'මැරවර' වෙබ් අඩවි සමග සටන් කිරීම සඳහා අතිරේක නීතිමය මෙවලම් සැපයීම" සම්බන්ධයෙන් සූචිත සමාගම්වලින් බොහෝමයක් තම සහාය අවධාරනය කොට ඇත. කෙසේ නමුත්, ලිපියේ මෙසේ ද සඳහන්වේ: "කෙටුම්පත් කර ඇති පනත්වලට අනුව නීති ගරුක එක්සත් ජනපද අන්තර්ජාල සහ තාක්ෂණික සමාගම් නව අවිනිශ්චිත නීතිමය වගකීම්වලට, ක්‍රියාත්මකවීමේ පුද්ගලික අයිතින්ට සහ වෙබ් අඩවි අධික්ෂණය ආවශ්‍යක කෙරෙන තාක්ෂණික අවසරයකට අනාවරනය කෙරේ."

සෙනෙට් සහිතයින් සංඛ්‍යාවක්, ප්‍රධාන වගයෙන් රිපලිකානුවන්, බදාදා ක්‍රියාවන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ පුරුෂයෙන් පනතට දුන් සහායෙන් ප්‍රසිද්ධියේ පල්ලම් බසීමිනි. පනතේ සංගත විවේචනයන්ගෙන් සමහරෙක් සන්ස්ක්‍රීත කරවා ගැනීම සඳහා සම්මුතියක් සූදානම් කර ගනු වස් ජනවාරි 24 වනදාට නීතිමතව තිබු පනත සඳහා ජන්ද විමුහුම කල් දැමෙනු ඇත.

සෞපා සහ පිපා කෙටුම්පත් කිරීම මූලමතින්ම ද්විපාර්ශ්වීය ක්‍රියාවක් විය. ඩීමොකුටුරික් පක්ෂයෙන් පරිපාලිත සෙනෙට් සහාව තුළ ඩීමොකුටුරික් පක්ෂ සෙනෙට් සහිත පැවුරුක් ලිභි විසින් පිපා හඳුන්වාදුන් අතර සෙනෙට් බහුතරයේ නායක හැරී රීඩි ජන්දය කල් දැමීමට එරෙහිව උද්සේෂණයේ යෙදින.

මොමා පරිපාලනය පාර්ශ්වයෙන් ගත් කල, අන්තර්ජාල නිදහසේ ආධාරකරුවක් ලෙස පෙනී සිටින ගමන්ම සෞපා සහ පිපා හී මූලික ප්‍රතිපාදන සම්බන්ධයෙන් තම කැපවීම මෙම සහිතයේ යලි තහවුරු කමේල් "එක්සත් ජනපද සීමාවන්ට ඔබබෙන් ආරම්භවන අන්තර්ජාලය බුද්ධිමය දේපොල සෞරක්ම කිරීම්වලට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා නීතිවේදීන්ට සහ හිමිකම් දරන්නන්ට නව නීතිමය මෙවලම් සම්පාදනය

කෙරෙන මතා නීති පද්ධතියක් සම්මත කර ගැනීමට” ගපට වෙමිනි.

ක්ෂේනික ප්‍රතිඵලය කුමක් වූවද, ඇමරිකානු පාලක පන්තිය විසින් විවෘත සන්නිවේදනය සහ අන්තර්ජාල තොරතුරු පැතිරියාම බලගතු තරජනයක් ලෙස දකින අතර අන්තර්ජාලය කුල වඩාත් බලගතු පාලනයක් ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය තල්ලුව ලබාදීම සඳහා එය ගැශ්‍රීන්ම කැපවී ඇත.

වෙත අඩවි දියත් කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සපයන (web hosting) සමාගම්වලට, මූල්‍යමය ගනුදෙනු සම්පාදකයින්ට සහ බුද්ධිමය දේපාල අධිකිය පිළිබඳ නීති උල්ලංසනය කෙරෙන බවට සැක සහිත අයට සේවා සැපයුම නතර කිරීමට සැදී පැහැදි සිරින අනෙක් සංගතවලට නීතිමය රැකවරනය ප්‍රතිපාදනය කිරීම පනතේ වඩාත්ම වැදගත් කොටස් අතර පවතී.

මෙය, එහි සාරයෙන්ම, විකිලික්ස් විසින් එක්සත් ජනපදයේ සාහසිකත්වය ලේඛන ගත කෙරුනු රහස් ලේඛනයන් නිකුත් කිරීමෙන් පසු එම සංවිධානයට එරෙහිව පසුගිය වසරේ දියත් කළ උද්‍යෝගනයේ නීතිප්‍රකාරවීමක් නියෝගනය කෙරේ. ඔබාමා පරිපාලනයේ පිබනය යටතේ ඇමෙසන් සහ පේපැල් වෙත අඩවි ස්වේච්ඡාවෙන්ම මෙම රහස් හෙලි කිරීමේ වෙත අඩවියට සේවා සැපයුම වසා දැමුහ. මෙය, විකිලික්ස්හි නිර්මාපකයා වන පුළුයෙන් අසාන්ත්ව එරෙහි අධිකරනමය තියා දාමයන් සහ බුළුලි මැතින්ගේ එරෙහි යුද අධිකරන තියා දාමයන් ද අන්තර්ගත කොට ගත් ආන්ත්‍රිවේ ආන්තික උද්‍යෝගනයේ කොටසකි.

සොපා සහ පිපා කෙරෙහි බොහෝ තාක්ෂණික සමාගම්වල මූලධර්ම විරහිත ස්වභාවය ඉස්මතු කරමින් ඇමෙසන් සහ පේපැල් සමාගම් දෙකම පනතේ වෙනස්කම් ඇති කරන ලෙස ඉල්ලා අත්සන් තැබුහ.

මහජන විරෝධතා ඇවිල්වීම සඳහා අන්තර්ජාලය යොදා ගැනීම වැළැක්වීම එල්ල කර ගනිමින් රාජ්‍යයන් විසින් තියාවට දැමු විවිධ පියවරයන් පසු ගිය වසරේ දැක ගත හැකි විය. ජනවාරියේ දී, එක්සත් ජනපදයේ පිටු බලය ලත් රැඹුජ්‍යතුවේ හොස්නි මුබාරක් තන්තුය එහි ඇද වැළැම්ව කෙටි කළකට පෙර,

අන්තර්ජාලයට පිවිසීමේ සියලු මාර්ග වසා දම්මන් පෙර නොවූ විරු පියවරක් තැබේය. එම මාසයේ ම, රියුනීසියානු ආන්ත්‍රිව ගේස්බුක් සහ වෙනත් සමාජ ජාලමය වෙත අඩවි අවහිර කිරීමට පියවර ගත්තේය. එක්සත් ජනපදය තමාගේ පැත්තෙන් මහජනතාවගේ වෙනය සම්බන්ධයෙන් මත්තු බැලීම සඳහා ආත්මනයිලි ලෙස අන්තර්ජාලය යොදා ගනු ලැබේය.

අන්තර්ජාල නීදහසට එල්ල වී ඇති තරජනය, සමාජ විරෝධතා පුපුරා යාම සම්බන්ධයෙන් ඇමරිකානු පාලක පන්තියේ ප්‍රතිචාරය වන, ප්‍රජාතන්ත්‍රිය අයිතින්ට එල්ල කෙරෙන පුලුල් ප්‍රජාරයේ කොටසකි. පුරවැසි වන හෝ නොවන ඕනෑම අයෙක් වෝදනා එල්ල කිරීමෙන් හෝ නැවු ඇසීමකින් තොරව දින නීයමයක් නොමැතිව මිලිටරිය භාරයේ රද්‍යා ගැනීමේ නිල අවසරය ලබා දුන් ජාතික ආරක්ෂක අධිකාරීන්ට පනතට (NDAA) පසුගිය වසරේ ඔබාමා පරිපාලනය අත්සන් තැබීමෙන් මෙය කළ ගැන්වීන.

බදාදා දිනයේ විකිපීඩියා සහ අනෙකුත් වෙත අඩවි වසා දැමුම හේතුවෙන් පනතට විරුද්ධ වන ලෙස මවුනගේ කොන්ග්‍රස් නියෝජිතයනට ලිපි යැවීමට ඒවායේ පායිකයන් දිරි ගැන්වීන. කෙසේ නමුදු, අන්තර්ජාල නීදහස, අනෙකුත් සියලු ප්‍රජාතන්ත්‍රිය අයිතින් මෙන්, ප්‍රධාන පක්ෂ දෙකට හෝ ඒවා පාලනය කරන සංගතවලට හෝ ආයාවනය කිරීමෙන් සුරක්ෂිත කරගත නොහැක. එය රඳා පවත්නේ කම්කරු පන්තියේ ස්වාධීන දේශපාලන බලමුලු ගැන්වීම මතය.

එක්සත් ජනපද ආන්ත්‍රිව සමග සම්පූර්ණ වැඩිකරන සංගත කුඩා සංඛ්‍යාවක වැශේන සහ අධිකාරවත් භූමිකාව විකිලික්ස්ට් එල්ල කෙරෙන ප්‍රජාරයන්ගෙන් සහ සොපා සහ පිපා මත කෙරෙන විවාදයන්ගෙන් අවධාරනය විය. මෙම කරුන අන්තර්ජාල නීදහස කෙරෙහි දැවැන්ත අවදානමක් මතු කරයි. අන්තර්ජාලයේ තීරණාත්මක සමාජ අධස්ථා වුළුහයක් ප්‍රධාන සංගත කිපයක් අන් පැවතීමට ඉඩ දිය නොහැක. මෙම සම්පත් පුද්ගලික ලාභය සඳහා නොවන සමාජ අවශ්‍යතා සඳහා ධාවනය වන ප්‍රජාතන්ත්‍රිය පාලනයක් සහ පොදු අයිතියක් යටතට ගෙන ආ යුතුය.

ආන්දේ බේමන්